

KUTSEALASED TERMINID

Pärimuskultuur - on levinud suulise pärimuse või jäljendamise teel ning jaguneb aineliseks kultuuriks ja vaimseks kultuuriks ehk folklooriks, mis haarab kunstilise rahvaloomingu liigid, nagu rahvaluule ja -muusika, rahvatantsud ja -mängud, aga ka traditsioonilised töökspidamised, teadmised ja oskused, rahvausundi ja -kombestiku, käsitööoskuse, rahvameditsiini, rahvapedagoogika jm. Pärimuskultuuri nähtustel puudub mingi kindel, kirjas või muul moel fikseeritud kuju ning nad levivad ajas ja ruumis variantidena. Leviku aega ja ruumi on raske piiritleda, nagu pole võimalik piiritleda ka üldse traditsiooni ehk pärimuse aega ja ruumi. Suulise kultuuri nähtusi võib tekkida ka tänapäeval. Mõiste pärimuskultuur eeldab aga kindlasti seda kandvat kollektiivi, kes tunnetab seda omana, olgu see siis mingi kitsam kogukond või terve rahvas. Pärimuskultuur on seega mitmetahuline ja keerukas nähtus – ajas ja ruumis leviv ja muutuv protsess, alati keerukam kui mistahes definitsioon.

Päritud teadmised ja oskused - vanemalt põlvkonnalt nooremale suulisel teel edasi antud pärimuskultuurilised teadmised ja oskused.

Pärimus ehk traditsioon ehk suuline pärimus - põlvest põlve suulise rahvaloominguna edasiantud tava, komme, uskumus, teade vms, traditsioon, näit muinaspärimus, perekonnapärimus, rahvapärimus.

Pärimuslik - rahvapärane, suuline, identiteedi osa, kasutatakse ka näit nii: pärimuslik kultuurikeskkond; pärimuslik ajalugu, pärimuslik elulaad jne; **seletav sõnaraamat: pärimuslik** - pärimus(t)ega seotud, pärimus(t)es esinev; traditsiooniline (liitsõna: rahvapärimuslik).

Pärimusekandja - isik, kes väärtustab oma elus pärimust ja tegutseb vastavalt sellele.

Rahvapärimuslik - rahvapärane, so rahvale omane, suuline; **seletav sõnaraamat: rahvapärimuslik** - rahvapärimus(t)ega seotud, rahvapärimus(t)es esinev; ehtne.

Algupärane - algupärane teos, originaalteos, originaaldokument.

Algupärane - iseseisvalt loodud (mitte jäljendatud jne), muudest põhjalikult erinev, omapärane, eripärane, originaalne.

Väärtusarendus - aitab hoida ja arendada neid väärtusi, mis kindlustavad Eesti ühiskonna inim- ja sotsiaalse arengu; ühendavateks alaväärtusteks on moraalsed väärtused (näit ausus, hoolivus, õiglus, inimväärikus, lugupidamine iseenda ja teiste vastu) ja sotsiaalsed väärtused (näit vabadus, demokraatia, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutus, rahvuslus, kultuuriline mitmekesisus, sallivus).

Autentne (ehtne, ehe) - põhineb materjalil, mis on omandatud otse pärimuse kandjalt või valitud rahvaluule arhiividest ja publikatsioonidest ning mida esitatakse originaalilähedaselt. **ÕS 2002**